

Sötgräs *Cinna latifolia* i oskyddade områden, Gävleborgs län.

Innehåll

Bakgrund	3
Besökta lokaler	3
Holmsjöbäcken	4
Sydväst Strömån - sydost Degermyren	4
Gålyckberget.....	5
Svartåsen	6
Sjömyrsjöns utlopp.....	6
Lillåsen.....	7
Dalaberget	7
Kullens nordsida	8
Hornberget	8
Stormyrbäcken, Orsmilen.....	9
Bondarvsvallsbergets nordsluttning.....	9
Hamra	10

Bilaga 1. Bilder från sötgräslokalerna

Bakgrund

Sötgräs är klassad som Sårbar (VU) i den nationella rödlistan och omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter. Sötgräset kan man hitta i två väldigt olika huvudtyper av växtmiljöer: dels i fuktiga bäckraviner, ofta på bördig mark av fint sediment dels på block, gärna i branter. Luftfuktighet är ofta hög. Artens huvudutbredning i Sverige är Gävleborg och Västernorrlands län, varför dessa län har ett särskilt ansvar för arten.

Följande texter är hämtade ur Åtgärdsprogrammet: Eftersom sötgräs kräver en speciell livsmiljö ska vi i Sverige arbeta aktivt för att bevara de miljöer vi har av denna typ. Fler områden med sötgräs bör få formellt skydd eftersom det bästa vi kan göra för arten är att lämna den i fred i dess naturliga miljö. Det främsta hotet mot sötgräs är skogsbruksåtgärder såsom avverkning och anläggning av skogsbilvägar i områden med sötgräs. Många sötgräslokaler är små och kan lätt förstöras. Man bör inte avverka sötgräslokaler alls, och inte heller köra skogsmaskiner på sötgräslokaler. Vid avverkning nära en sötgräslokal bör en skyddszon lämnas så att sötgräslokalen påverkas så lite som möjligt. Med skonsammare avverkningsmetoder i områden nära sötgräslokaler påverkas mikroklimatet i området mindre.

Under i huvudsak 7-8 augusti 2013 besöktes, som ett led i arbetet med åtgärdsprogrammet, ett flertal av de sötgräslokaler i Gävleborgs län som inte är skyddade som naturreservat eller Natura 2000-område. Syftet med besöken var att kvalitetssäkra lokalernas koordinater samt bedöma påverkan och eventuellt skyddsbehov. Storröjningsmoran i Söderhamns kommun besöktes inte då arbete med att bilda naturreservat pågår. Delar av området är redan idag i Natura 2000. Samma sak gäller för lokalen Klovbäcken i Nordanstigs kommun.

De flesta av sötgräslokalerna bör kunna klassas som nyckelbiotoper och en diskussion bör inledas om det behövs ett mer formellt skydd för vissa av lokalerna.

Besökta lokaler

Holmsjöbäcken, Ockelbo kommun

Sydväst Strömån - sydost Degermyren, Söderhamns kommun

Gålyckberget, Söderhamns kommun

Svartåsen, Hudiksvalls kommun

Sjömyrsjöns utlopp, Hudiksvalls kommun

Lillåsen, Hudiksvalls kommun

Dalaberget, Hudiksvalls kommun

Kullens nordsida, Hudiksvalls kommun

Hornberget, Hudiksvalls kommun

Stormyrbäcken - Orsmilen, Ljusdals kommun

Bondarvsvallsbergets nordsida, Ljusdals kommun

Hamra, Ljusdals kommun

Koordinater för fynd anges i SWEREF99

Holmsjöbäcken

Koordinater: 571793,8/6752574

Markägare: Bergvik Skog

28 strån noterades.

Sötgräset växer på block i en aspdominerad nordsluttning med inslag av gran och sälg. I området finns småbäckar/underjordiska bäckar som rinner norrut liksom den större bäcken Holmsjöbäcken, strax öster om stenblocken. Strax före hygget som ligger i norr noterades purpurmylia (signalart) på ett större stenblock vid liten bäck. I området växer det även myskmåra (NT) och skogsfru (NT).

Området öster om bäcken är barrdominerat, bitvis blockigt och har också en del naturvärden. Detta område är Nyckelbiotop-bolag enligt Skogens Pärlor, SVO.

Förslag till åtgärd: Nyckelbiotopen borde utvidgas till att inkludera även det asprika område där sötgräset växer. Området lämnas för fri utveckling.

Sydväst Strömån - sydost Degermyren

Koordinater: 599120/6771409

Markägare: Bergvik Skog

Omkring 200 strån noterades.

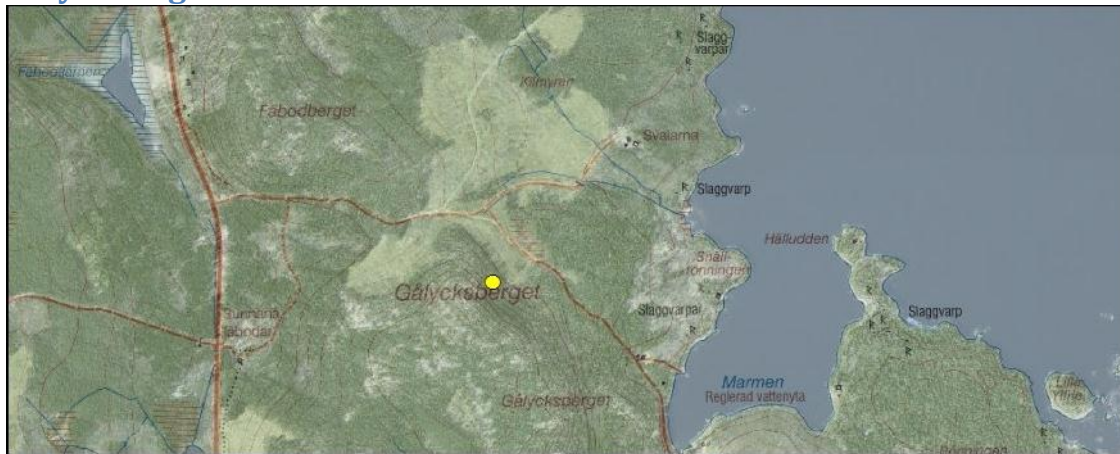
Sötgräset växer på ett ca 3 m högt stort block i en äldre granskog med inblandning av asp, björk och tall.

Ett område kring blockets undantogs vid den senaste avverkningsen. Omkringliggande hygge är bitvis mycket rik på uppväxande aspskott.

Under 2013 observerade Anders Delin ett nytt fynd av sötgräs ca 250 meter söder om det stora blocket d.v.s i det område som avverkades och harvades för nästan 10 år sedan. Anders noterade flera hundra strån. Koordinater: 599109/6771144.

Förslag till åtgärd: Områdena borde avsättas som nyckelbiotoper. Den norra lokalen lämnas för fri utveckling. Den nya, sydliga förekomsten, behöver sannolikt röjas om några år för att inte sötgräset ska utkonkurreras av den vegetation som kommer upp till följd av avverkningsen.

Gålyckberget

Koordinater: 602186/6789151

Marägare: Bergvik Skog

Omrkring 200 strån noterades.

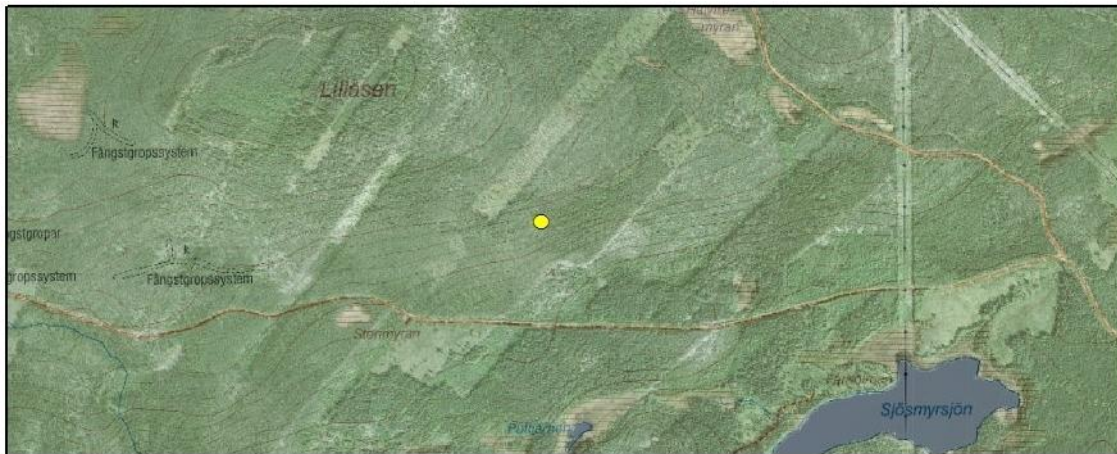
Sötgräset växer på ett stort block i ett storblockigt område strax nedanför en nordostvänd lodbrant. Blocket är beläget ca 10 m från hyggeskant. Skogen är äldre och domineras av gran med inblandning av asp och björk.

Förslag till åtgärd: Området borde avsättas som nyckelbiotop och lämnas för fri utveckling. Naturvärdena i ett större område borde kartläggas.

[illegible]

Förslag till åtgärd: Nyckelbiotopen lämnas för fri utveckling.

Lillåsen

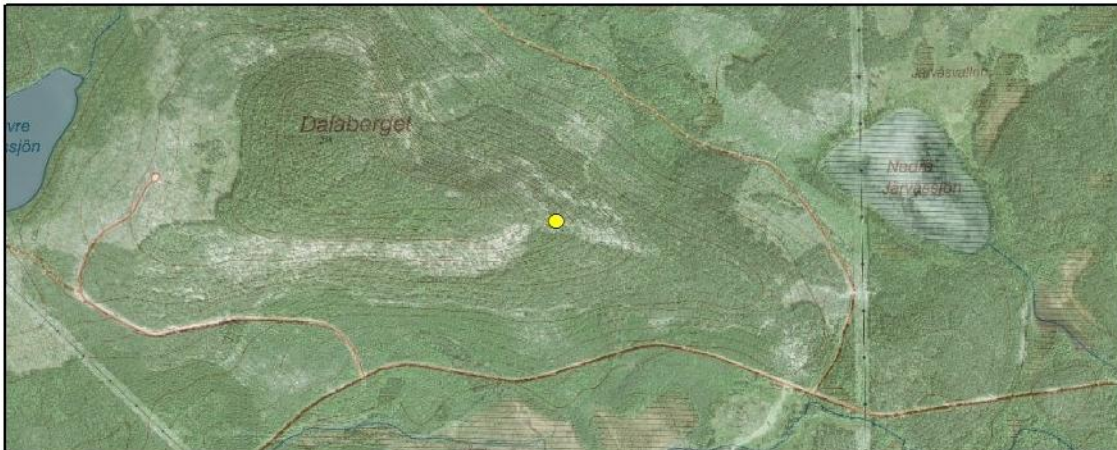
Sötgräs återfanns inte 2013, men enligt Artportalen noterades arten 2012 vid punkten 575483/6863749.

Markägare: Privat

Sötgräset ska växa på marken mellan två stycken större block och antalet strån uppgår till mellan 20-30 stycken.

Förslag till åtgärd: Området bör återbesökas och för att kontrollera lokalens utbredning och lämplig avgränsning av nyckelbiotop.

Dalaberget

Koordinater: 575597/6866750

Markägare: Holmen Skog

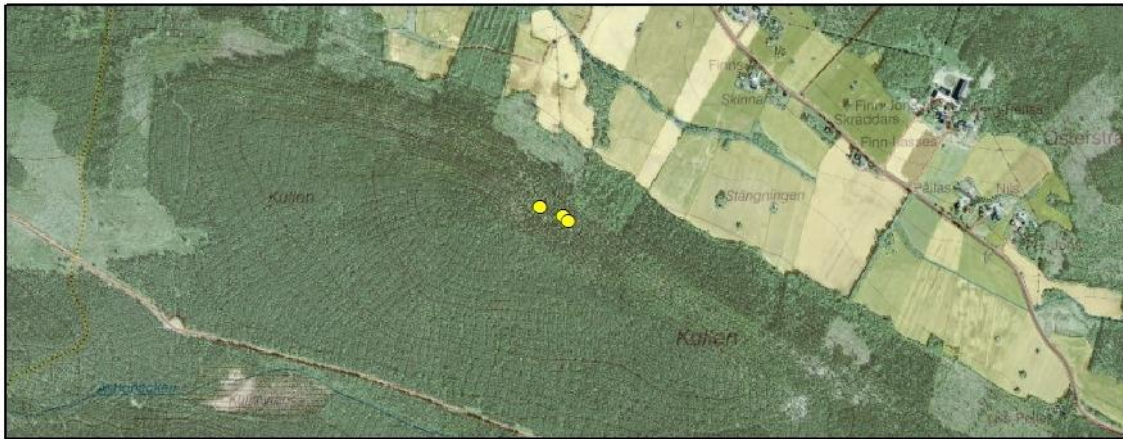
Omkring 50 strån.

Sötgräset växer på två block som ligger ca 5 m från varandra. Skogen är lågproduktiv och domineras av tall, men har inslag av gran och björk. Naturvärdena bedöms generellt som höga i området. Lokalen ligger nära, men utanför nyckelbiotop enligt Skogens Pärlor, SVO.

På Dalaberget har flera rödlistade arter knutna till gammal skog noterats.

Förslag till åtgärd: Området borde avsättas som nyckelbiotop och lämnas för fri utveckling. Naturvärdena i ett större område borde kartläggas.

Kullens nordsida

Koordinater: 567550/6869298 och 567563/6869285 och 567490/6869323

Ca 300 strån.

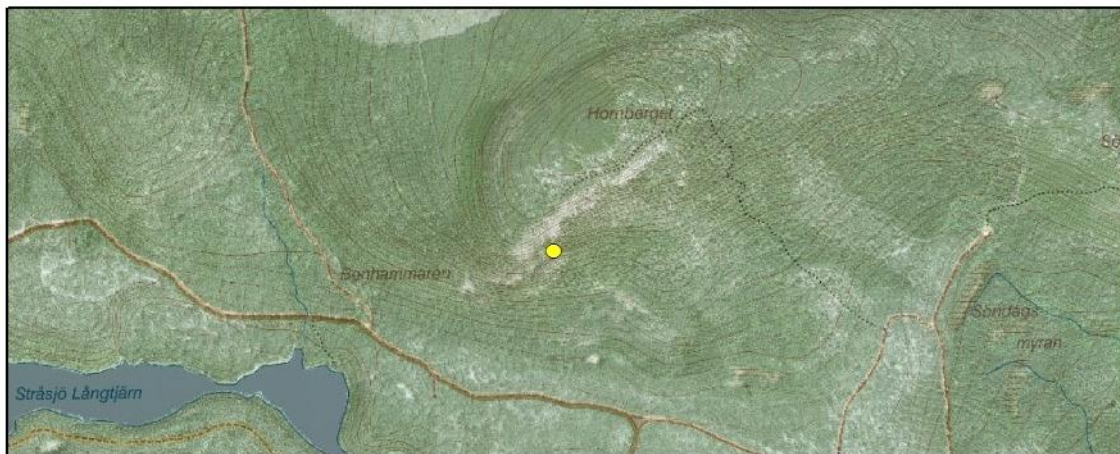
Markägare: Holmen Skog

Sötgräset växer på och mellan block i en blockig nordbrant med äldre skog med asp, gammal tall och lite yngre granar. Ställvis finns grova tallågor/stockar. I området noterades korallblylav, aspgelélav (NT), garnlav (NT) och lunglav (NT). Området gränsar eventuellt (enligt gis-skikt som LS fått av markägaren) till område som avsatts som område med vissa naturvärden av bolaget. Åt nordväst utmed branten finns ett ytterligare naturvärdesområde; marken är där privatägd.

Större delen branten bedömdes vid besöket som nyckelbiotop.

Förslag till åtgärd: Området borde avsättas som nyckelbiotop och lämnas för fri utveckling.

Hornberget

Koordinater: 564453/6872201

Omkring 200 strån.

Sötgräset växer på ett större block i en brant och storblockig sydostsluttning. Äldre tall och gran liksom asp förekommer allmänt i området. Lunglav (NT), knottrig gelélav (VU), garnlav (NT) och knärot (NT) och skinnlav noterades i närområdet. Lokalen ligger nära, men utanför nyckelbiotop enligt Skogens Pärlor, SVO. Det finns sannolikt ytterligare områden utanför nyckelbiotopen som hyser höga naturvärden.

Förslag till åtgärd: Området borde inkluderas i närliggande nyckelbiotop och lämnas för fri utveckling. Naturvärdena i ett större område borde kartläggas.

Stormyrbäcken, Orsmilen

Koordinater: I området mellan 557218/6834482 - 557460/6834587

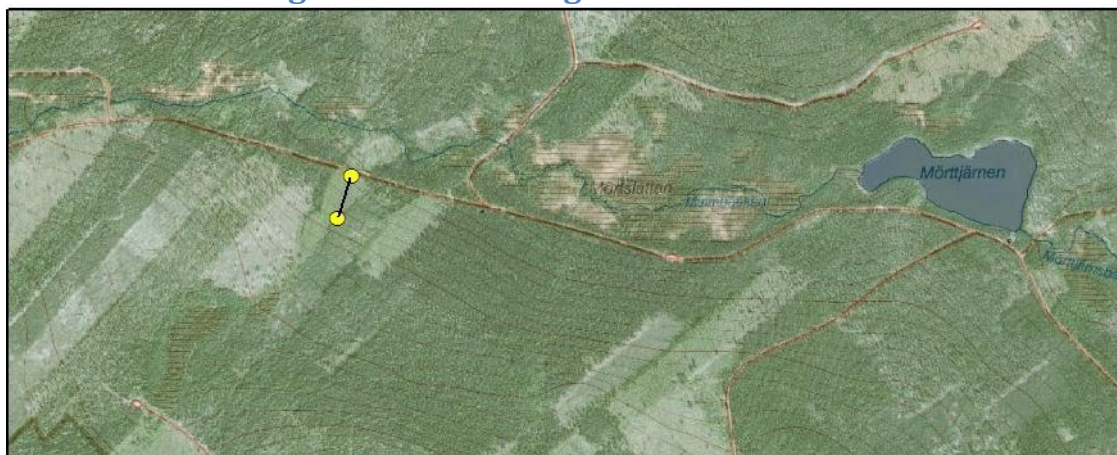
Markägare: Privat

Beståndet bedömdes till omkring 1000 strån.

Sötgräset växer i huvudsak i och utmed Stormyrbäcken. Skogen är grandominerad och örtrik med inslag av gråal som bitvis dominerar. Bland andra intressanta arter som noterades kan nämnas dvärghäxört och strutbräken. Området är nyckelbiotop enligt Skogens Pärlor, SVO. Trots det finns en mindre avverkning som även berör bäcken.

Förslag till åtgärd: Området borde skyddas som biotopskyddsområde. I samband med detta är det viktigt att områdets avgränsning ses över så att området inkluderar alla sötgräsförekomster och även tar med en skyddszon till bäcken.

Bondarvsvallsbergets nordsluttning

Koordinater: I området mellan 552523/6837400 och 552484/6837290

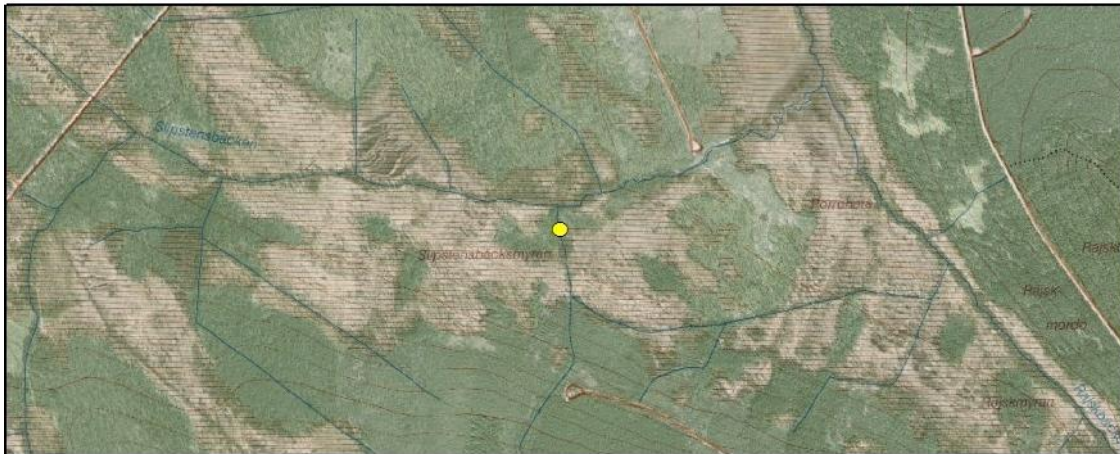
Markägare: Privat

Ca 1000 strån.

I lokalen med sötgräs löper en liten bäck. Marken är rik och småblockig. Området kalavverkades för 10 år sedan. Anders Delin och Eva Olsson övervakar hur beståndet utvecklas längs en transekt. Fröföryngringen av sötgräs är mycket god.

Förslag till åtgärd: Övervakningen bör fortsätta. Eventuellt behöver röjning utföras framöver för att inte sötgräset ska utkonkurreras.

Hamra

Inget återfynd vid besöket.

BILAGA 1. Bilder från sötgräslokaler.

Bild 1 Block med sötgräs, Holmsjöbäcken

Bild 3 Omgivningsbild, Holmsjöbäcken

Bild 2 Omgivningen vid Holmsjöbäckens sötgräslokal

Bild 4 Block med sötgräs SV Strömån - SO Degermyren

Bild 5 Block med sötgräs SV Strömån - SO Degermyren

BILAGA 1. Bilder från sötgräslokaler.

Bild 6 Block med sötgräs vid Gålycksberget

Bild 9 Svartåsen, en bit öster om sötgräsblocket

Bild 7 Sötgräsblocket norrifrån, Gålycksberget

Bild 10 Svartåsen, en bit från sötgräsblocket

Bild 8 Block med sötgräs, Svartåsen

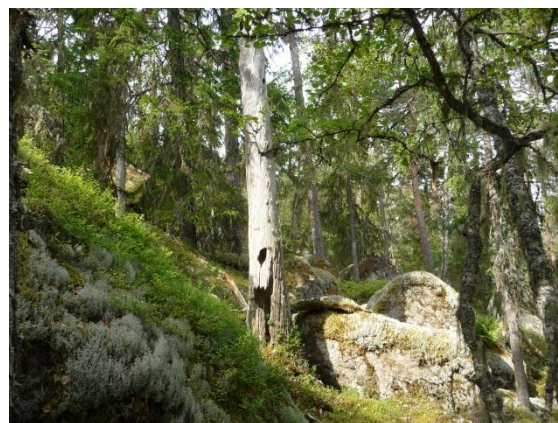

Bild 11 Svartåsen, en bit från sötgräsblocket

BILAGA 1. Bilder från sötgräslokaler.

Bild 12 Sötgräs vid Sjömyrsjöns utlopp

Bild 15 Sötgräs vid Dalaberget

Bild 13 Sötgräs vid Sjömyrsjöns utlopp

Bild 16 Omgivningen vid Dalabergets sötgräslokal

Bild 14 Lillåsen, vid koordinat för tidigare fynd av sötgräs

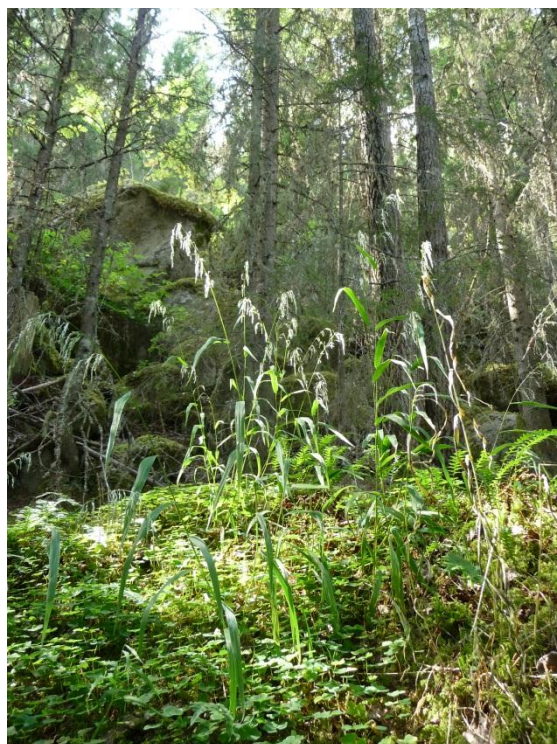

Bild 17 Sötgräs vid Kullens nordsida

BILAGA 1. Bilder från sötgräslokaler.

Bild 18 Omgivningen vid Kullens sötgräslokal

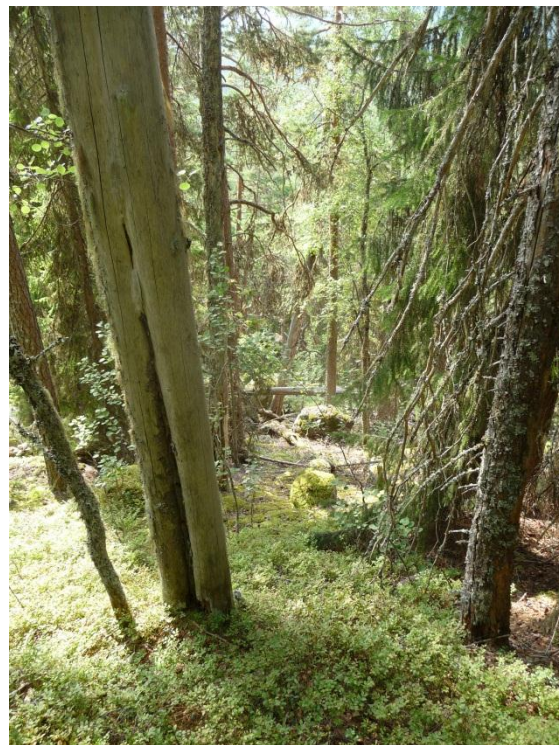

Bild 20 Omgivningen vid Hornbergets sötgräslokal

Bild 19 Sötgräs vid Hornberget

Bild 21 Sötgräs vid Stormyrbäcken

Bild 22 Avverkningen vid sötgräsförekomst, Stormyrbäcken

BILAGA 1. Bilder från sötgräslokaler.

Bild 23 Sötgräs utmed liten bäckfåra, Stormyrbäcken

**Bild 24 Vy mot sötgräslokalen, Bondarvsfallsbergets
nordsida**